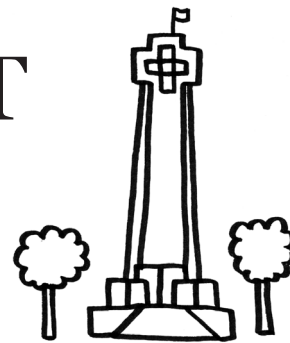

EENS KIJKEN WAT WE AL WETEN

Lijssenthoek Military Cemetery is één van de vele sporen die de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek heeft nagelaten. Je kent er vast nog. Welke van deze plekken hebben ook te maken met dat stukje geschiedenis?

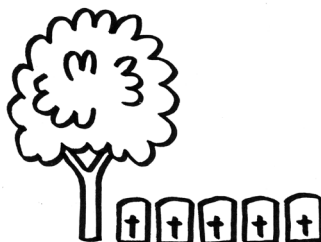
Het Groeningemuseum (Kortrijk), Tyne Cot (Passendale), De Dodengang (Diksmuide), Openluchtmuseum Atlantikwall (Oostende), Bellewaerde Park (Ieper), Menenpoort (Ieper), IJzertoren (Diksmuide), Fort Napoleon (Oostende), Memorial Museum Passchendaele (Passendale), De Oude Kaasmakerij (Passendale), Kasteel Beauvoorde (Veurne), Navigo (Oostduinkerke), In Flanders Fields Museum (Ieper).

Dat zijn er inderdaad heel wat. En daar is een reden voor.

Toen een goeie honderd jaar geleden de Eerste Wereldoorlog uitbrak, dacht iedereen dat het een bewegelijke en vooral korte oorlog zou worden. Een paar weken, hoogstens enkele maanden, hadden de generaals uitgerekend. Maar het liep anders dan voorzien. De legers waren aan elkaar gewaagd en de oorlog liep helemaal vast. De troepen groeven zich in en bestookten elkaar vier jaar vanuit de loopgraven langs een frontlijn die dwars door Europa liep tot hier in de Westhoek.

Wat weten we nog van die oorlog?

In het ene kamp, de Geallieerden, vochten Belgen, Fransen en Engelsen. In het andere kamp, de Centralen, vocht Duitsland zij aan zij met Oostenrijk-Hongarije. Er vochten natuurlijk veel meer landen mee (het heette niet zomaar een Wereldoorlog).

Weten jullie wie in welk kamp meevocht?
Zet een G (van Geallieerden) of een C (van Centralen) achter elk land.

Rusland
Italië
Ottomaanse Rijk (Turkije)
Japan
USA
Brazilië
Bulgarije

De landen van de Commonwealth sloten zich samen met Engeland aan bij de Geallieerden.

Wat is de Commonwealth?

The Commonwealth of Nations, in het Nederlands het 'Gemenebest', is een vrijwillige verbintenis tussen 53 onafhankelijke landen. Je kan het een beetje vergelijken met de Europese Unie. Het gaat hoofdzakelijk om (voormalige) koloniën van Groot-Brittannië (en dat zijn er heel wat). De Britse koning of koningin is het symbolische staatshoofd van alle landen van de Commonwealth. En zo komt het dat we hier in Lijssenthoek soldaten uit bijvoorbeeld Australië, Nieuw-Zeeland en Canada zullen tegenkomen.

De directe aanleiding voor de oorlog was de moord op de Oostenrijks-Hongaarse troonopvolger, maar over de dieperliggende oorzaken van deze 'wereldruzie' wordt nog altijd flink gediscussieerd. Het is een moeilijk en complex verhaal.

De Eerste Wereldoorlog begon een goeie honderd jaar geleden. Dat is de tijd toen je ouders – grootouders – overgrootouders – betovergrootouders – ouders van je betovergrootouders – jong waren (*onderlijn wat past*).

Eens kijken wat we al weten

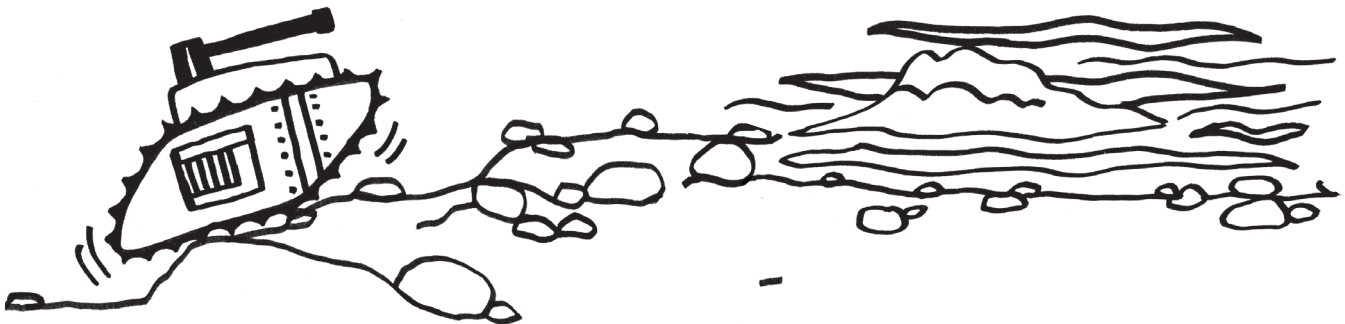
Wat weten we van die tijd?

Heel wat dingen en technieken die wij nu doodnormaal vinden, werden in de jaren voor de Eerste Wereldoorlog uitgevonden. Welke dingen bestonden nog niet voor 1914?

De auto, de stofzuiger, de trein, de kleurentelevisie, de microscoop, het vliegtuig, de radiologie (X-stralen), de luchtballon, de duikboot, de zeppelin, de gsm, de antibiotica (penicilline), de film, de telefoon, het internet, de professionele verpleegkunde (verpleging als beroep), de radio, de televisie, de fiets, ...

Juist omwille van de oorlog gingen uitvinders en geleerden verder sleutelen aan die nieuwe uitvindingen. Enerzijds wilden alle partijen betere wapens. De vliegtuigen werden zo gebouwd dat ze bommen konden dragen of werden uitgerust met een machinegeweer. De eerste tanks reden hier rond en de scheikundigen experimenteerden met gifgas. Anderzijds zocht men mogelijkheden om gewonden en zieken beter te verzorgen. Ook dat is iets wat we hier zullen tegenkomen.

Wat is er zo bijzonder aan Lijssenthoek Military Cemetery?

Zoals de naam al zegt, gaat het om een 'Military Cemetery', een militaire begraafplaats. Hier liggen bijna 11 000 soldaten begraven. En toch werd hier nooit echt slag geleverd. Het front was 20 km verderop. Waar komen al die gesneuvelden dan vandaan?

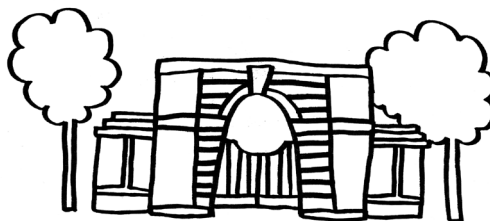
Op deze plek stond van 1915 tot 1920 het grootste hospitaal langs dit stuk van het front.

Voor 1915 werden schoolgebouwen, kloosterpanden en opslagplaatsen in Poperinge als hospitaal ingericht. Maar dan wordt het in de stad te gevaarlijk. De kans op bombardementen neemt toe.

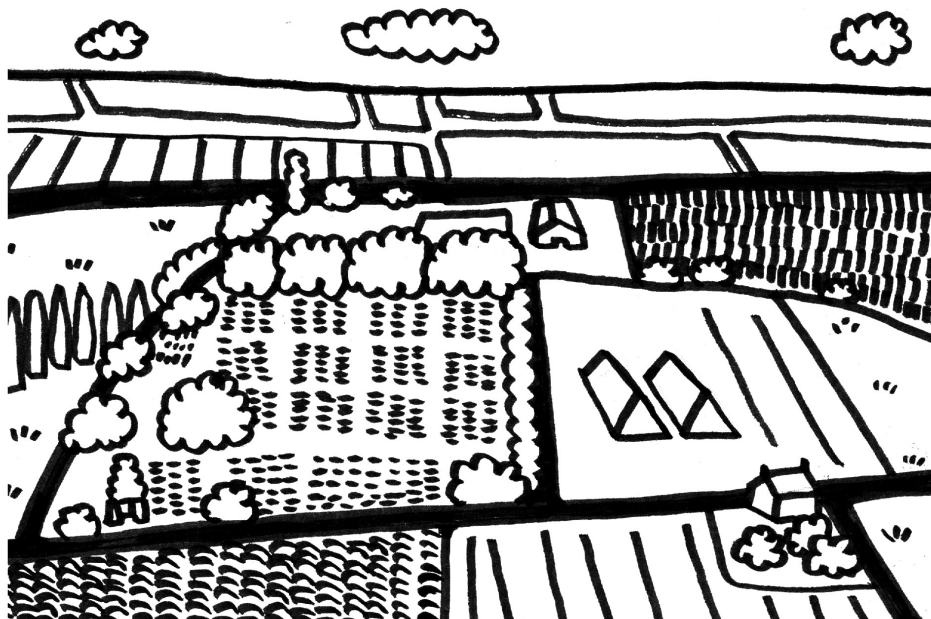
Eens kijken wat we al weten

Er wordt gezocht naar een nieuwe locatie.

De boerderij van Remi Quaghebeur en de velden eromheen waren de ideale plek voor de eerste zorg van zieken en gewonden. In tenten en barakken stonden hier in piekperiodes tot vierduizend hospitaalbedden.

De begraafplaats was een spiegel van het oorlogsgeweld. Wie gewond raakte, werd afgevoerd naar het hospitaal. Zij die het niet haalden, werden ter plaatse begraven. En zo groeide Lijssenthoek Military Cemetery mee met de oorlog.

Plaats onderstaande begrippen op het plannetje.

BOERDERIJ REMI

De boerderij ligt achter de begraafplaats. Ze kreeg haar naam van boer Remi Quaghebeur, die hier samen met zijn gezin woonde. Na de dood van boer Remi is het zijn vrouw Marie die de boerderij beheert. Zij gaat akkoord om de gebouwen en bijbehorende gronden te verhuren aan het hospitaal.

HOSPITAALSITE (NU: BEZOEKERSCENTRUM)

Op de plaats waar vandaag het bezoekerscentrum staat, stond vroeger het veldhospitaal. Het was veel groter. Als je met je rug naar de begraafplaats staat zie je voor je verschillende velden. Die stonden tijdens de oorlog vol met barakken, tenten en het operatiekwartier. In dit 'dorp' woonde het verplegend personeel en er werden tot 4 000 patiënten verzorgd.

SPOORLIJN (NU: FRANS-VLAANDERENWEG)

Achter de boerderij van de familie Quaghebeur ligt vandaag de Frans-Vlaanderenweg. Hier liep vroeger de spoorlijn Poperinge-Hazebroek. De evacuatie gebeurde per trein, de spoorverbinding was dus enorm belangrijk voor het hospitaal.

CAFÉ DE BOONAERT

Aan de overkant van de Boescheepseweg ligt het café De Boonaert. Vandaag is het gesloten, maar vroeger was dit een druk café waar het personeel van het hospitaal na de diensturen graag een Belgisch biertje kwam drinken. (Marie, de dochter van de cafébaas, trouwde met Walter Sutherland, de tuinman van de begraafplaats.)

BOESCHEEPSEWEG

De Boescheepseweg is de straat langs waar je het bezoekerscentrum bent binnengereden. Langs deze weg kwamen ook de ambulancewagens de hospitaalsite binnen. Als je de weg voor vijf kilometer volgt (in de richting van de begraafplaats), kom je in Frankrijk. Zo dicht ben je hier bij de Franse grens.

HOP, HOPPENVELD

De hop is een klimplant. De wit-groene bloemen of ‘hopbellen’ van deze plant worden gebruikt als grondstof om bier te maken. Dichtbij de boerderij is een veld waar hop wordt gekweekt. De ‘hopbellen’ kan je zien tussen juli en september. De rest van het jaar vallen de planten niet op. Je kan wel de palen zien waar de klimplanten op groeien.

BEGRAAFPLAATS

Één dag na de opening van het hospitaal, worden de eerste doden begraven op de begraafplaats. Op de begraafplaats van Lijssenthoek liggen bijna 11 000 slachtoffers begraven. Zij werden gewond naar het hospitaal gebracht. Maar ze haalden het niet.

